

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 1 1

88. ÅRGANG

12. JUNI

1 9 7 6

ST. OLAV besøker søster Ina i Laval

(Side 174)

(Side 170)

Valg i Italia

Kosakker på Petersplassen?

Europa i dag

(Side 178)

En katolsk mening om saken

Kosakker mellom Berninis søyler — det høres som en usmakelig spøk og en vond drøm for katolikker her oppe i Skandinavia. Men vi kan trøste oss med at vi har det lett. Trosfeller og andre i Italia må snart bestemme seg for om de bare skal mene at dette er en drøy spøk og et skremmeskudd i valgkampen eller noe mer. Når de går til valg den 20. i denne måned kan der være farlig kort mellom drøm og virkelighet. Bortsett fra en rad småpartier må de velge mellom 1) et kommunistparti som kanskje hverken er autoritært, dogmatisk eller Kirke-fiendtlig hvis det kommer til makten — eller som *er* alt dette. Og 2) et kristelig-demokratisk parti som har styrt landet i tredivye år, etter hvert med sviktende hell, og som nå hverken virker spesielt kristent eller demokratisk. Men som ikke vil forandre landets tilknytning til Vest-Europa og USA.

Efter god italiensk skikk er det her duket for et kompromiss. Folk vil stemme efter det de ønsker, ikke efter realiteter. Det gjelder begge veier.

Under «instuderingen» av det farverige skuespill har det kommet uttalelser fra kirkelig hold som både understreker hvor vanskelig valget blir, og som delvis snakker om noe annet enn selve drakampen mellom to store politiske grupperinger.

Men først noen ord om skremslene, de som *kan* inneholde sannhetskorn:

Militante italienske anti-kommunistere sier i valgkampens hete blant annet:

En regjeringsseier for kommunistene vil bety at kosakktropper kommer til å ligge i forlegninger på Petersplassen. At den russiske flåten

vil kaste anker i Genua, Trieste og Palermos havner. At rusisk blir pensum i italienske skoler til fortrenghet for Cæsars og Ovids sprog. At det vil bli sendt ut en *ukas* fra regjeringkontorene i Palazzo Chigi som sier at alle partier må gå opp i kommunistpartiet. Osv. Prestene vil havne i fangeleire hvor myndighetene vil forsøke å omskolere dem. FIAT blir overtatt, FIAT-sjefen Agnelli og andre industriledere og mange akademikere flykter til Sveits. Osv. Noen tror på dette, andre ikke. Men sikre på hva som vil skje hvis kommunistene vinner, er knapt noen. Og til tross for alle skandaler og de vaklende regjeringer og noe som minner om økonomisk kaos, er det muligens den følelsen som

Kosakker

Kristelig-demokratenes siste kongress — indre strid.

blir avgjørende. Man vet hva man har.

Men altså, de kirkelige uttalelser. Pave Paul VI har i egenskap av biskop av Rom og primas i Italia avgitt en erklæring om valget den 20. juni. I denne sier han klart at ingen katolikk kan stemme på et parti som i sitt program går radikalt mot den kristne verdensanskuelse. I følge KNA bekrefter paven med disse ord uttrykkelig den skarpe fordømmelse som alt har kommet fra den italienske bispekonferansen mot såkalte «uavhengige kristne» som har stilt seg på kommunistenes valglistor til senat og nasjonalforsamling.

Paven kom med sin erklæring da de italienske biskoper nylig var samlet til møte i Vatikanet. Han gjorde det ganske tydelig at han uttalte seg som medlem av den italienske bispekonferanse og at det ikke var tale om noen innblanding i landets indre anliggender. Paven brukte dessuten ikke den

FORSIDEN

Det italienske kommunistpartiets sjef, Berlinguer — blir han kalt til presidenten?

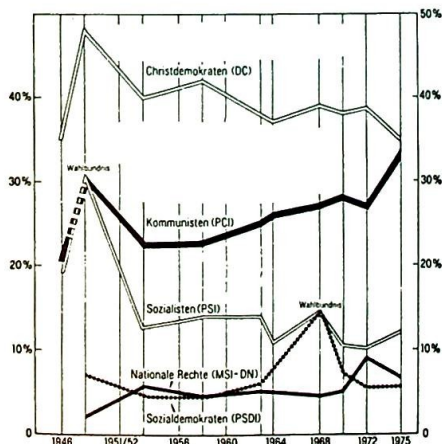
på Petersplassen?

vanlige *vi-formen*, men *jeg-form* for å understreke at det her ikke var snakk om en læremessig uttalelse som gjelder for verdenskirken. Biskopene mottok erklæringen med langvarig bifall.

Paven understreker i nevnte uttalelse blant annet at man ikke må unnlate å gjøre sin borgerplikt og stemme i den vanskelige situasjon som foreligger.

Så langt pavens ord. Dernest noe om et åpent brev som biskop Betazzi, biskop i Torino har sendt kristelig-demokratenes partisekretær, Zaccagnini.

Biskopen er en viktig mann i det italienske hierarki. Da han var 40 år, ble han utnevnt til biskop i den lille byen Ivrea i Piedmonte. Det var en by hvor det var sterk sosial uro, og han sto frem der som en talsmann for arbeidernes rettigheter. Under det annet Vatikankonsil var han en nær medarbeider til kardinal Lercaro i Bologna, og han er president i landets Pax Christi-gruppe. Det nevnte brevet til det kristelig demokratiske parti er

Kristelig-demokratene har gått farlig tilbake — kommunistene sterkt opp i etterkrigstiden.

delvis formet som en oppfordring til partiet om nå å gjøre seg verdig til litt troverdighet og litt mer anseelse.

Dette brev, og mange andre ting, viser hvor vanskelig valget kan bli — hvis man søker realiteter. Regjeringspartiet har en stor fortid, det er bare ekstremister til høyre og venstre og de helt unge som kan overse den. I etterkrigstiden klarte partiet på under tyve år å gjennomføre store sosiale forandringer i Italia, gjøre landet til en moderne industristat, bygge et utmerket nett av veier, få istand et nesten gratis undervisningssystem, åpne universitetene, føre inn elektrisk kraft på landsbygden og skape muligheter for 11 millioner italienere fra de fattige strøk i syd til å reise nordover til nytt arbeide og et nytt liv.

Men fordi det ikke var et skikkelig demokratisk grunnlag for et sunt skifte mellom regjeringsmakt og opposisjon, begynte dette partiet å forandres, dets ledere ble for selvsikre, for ineffektive, de ble blandet opp i skandaler — all makten ødela partiet. Frem til 20. juni 1976 da det er den mulighet — den man hele tiden har fryktet og avvist — at kommunistene vil skyve dem vekk og overta. Støttet av tusener av gode borgere som ikke er marxister, men som er lei av all udueligheten og alle skandalene.

Biskop Betazzi skriver at det å være medlem av regjeringen betyr å være folkets tjener, ikke folkets herre og dommer. Skandaler på høyt plan i det offentlige liv har rystet og skaket den offentlige mening og satt moralbegrepene i fare. Ikke en av de skandaler som har blitt kjent de siste årene, er blitt behandlet på en verdig måte, sier han.

Han fortsetter:

Jeg tror at dette er blitt en dødsynd i samfunnet. Den er mer alvorlig enn spredningen av pornografiske skrifter — som er alvorlig nok i seg selv — fordi den undergraver selve grunnlaget for samfunnslivet og ødelegger all idealisme, først og fremst blant de unge. Jeg tror at særlig de unge — som trenger idealer, rettferdighet og solidaritet — er forrådt av det som har skjedd.

Ser man på både pave Pauls «italienske» erklæring og på biskop Betazzis brev, kan man ane en ting — etter min mening:

At Kirken ikke lenger ser på kristelig-demokratene som et bolverk mot marxismen, noe den visst har gjort lenge i Italia. Den ser heller ikke på det italienske kommunistparti som om partiet nødvendigvis er en trussel mot dens eksistens. Den tar kort sagt ikke kosakk-truslen helt alvorlig. Alvorlig tar den derimot en annen ting, bevegelsen av uavhengige kristne som blåøyde godtar marxismen.

Det er dem paven advarer.

Bortsett fra denne håndgripelige uro, kan man altså tross alle skremmeskudd ane muligheter for et kompromiss. Og et som det kan komme noe godt ut av, et kompromiss hvor kommunistene får stoppet korrupsjon og stagnasjon og indirekte brakt ny glød i kristelig-demokratenes rekke. Og hvor disse på sin side kan kontrollere kommunistenes nedarvede ærgjerrighet og totalitære drømmer.

AGE RØNNE

REDAKSJONELT:

KOSAKKENE OG ST.

SOMMERNUMMER

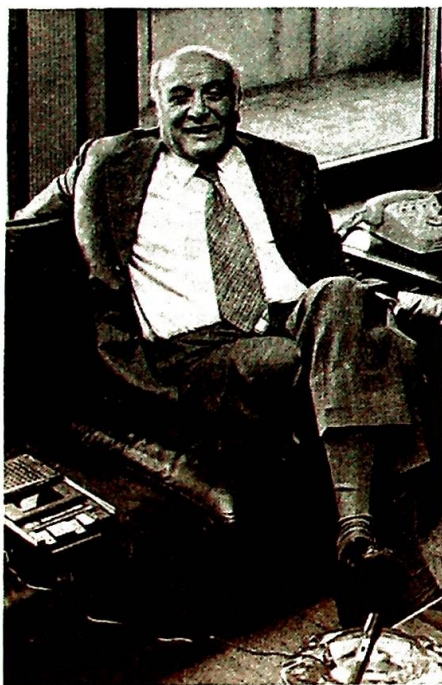
Vårt sommernummer kommer den 3. juli, altså om tre uker.

La oss snakke litt om oss selv, om den måten vi arbeider på i ST. OLAV og hva vi venter av våre lesere.

Artikkelen på de foregående sider om det kommende valg til ny nasjonalforsamling i Italia bygger blant annet på stoff og informasjon fra høyst forskjellige kilder: fra det katolske nyhetsbyrået i Vest-Tyskland, KNA, det engelske tidsskriftet The Tablet, det amerikanske nyhetsmagasinet Time, det tyske Der Spiegel og avismateriale fra flere land samt egne

erfaringer. Kildene er dels meget pålitelige, dels må hver linje vurderes nøye.

Det neste er at det bildet vi gir av det som skal skje og skjer i Italia for noen kanskje virker galt og fortegnet. Det avhenger mye av den enkelte lezers politiske oppfatninger, oppfatninger som hun eller han kanskje synes de aldri finner igjen i ST. OLAV. I nevnte artikkel vil enkelte synes vi legger for liten vekt på pavens «italienske erklæring», andre vil tvert

Dette er Altiero Spinelli, en av de kjente italienerne som har valgt å stille til valg til nasjonalforsamlingen — på kommunistenes liste (se foregående sider). Spinelli er ikke kommunist, han er tvert imot en av sitt lands viktigste representanter i EF. Han hører til dem som tror Berlinguer på hans ord — ikke alle gjør det.

Psalme i pinsen

Av DAG SUNDBY.

Herre, bryt den store stillheten
der ute fra ditt gjemmeded.
Vi tramper så kraftig vi kan
på jorden — for at du skal høre oss.

Er det ekko fra våre tramp
vi venter å høre, Herre?
Be oss være stille, rop
din veldige stillhet over oss

som du gjorde før — da våre ører
kunne høre, hører du?
Vår døvhet er skapt av våre tramp
over jorden, så far varsomt

med ditt rop — pust det heller
inn i våre harde hjerter
som varm vind om våren.
Et sus bare — som pinsedag.

12. juni

En
klønn

OLAV

imot etterlyse mer stoff om protestgruppen «Uavhengige kristne».

Det er tilsynelatende ett av disse uløselige problemene. Tilsynelatende. Vi er langt på vei hvis man tar merket EN KATOLSK MENING OM SAKEN for det som det er, et forvarsel om at man her kan møte en katolikks personlige syn på det og det debattertemnet, den og den saken. Ikke i noen tilfeller er det snakk om Kirkens syn. Det betyr ikke at det nødvendigvis er noen forskjell på disse to ting, det er bare det at vi presenterer en del av en katolsk verdensopinion. Hver bit hører med.

Det vi endelig har lært nå er at det ikke er noen skam i å være uenige om mangt. Det er i mangfoldigheten av tanker og meninger at dagens katolske enhet fungerer.

Leser De ST. OLAV, vil De antagelig ofte oppleve hva dette betyr. Og De vil ane hva vi snakker om når vi på redaksjonen uttrykker ønsket om et fruktbart samarbeide med leserne. For vårt stoff skal blant annet nettopp utløse tanker og innvendinger.

RED

SVERIGE

Rom har løst biskop John E. Taylor fra hans stilling som katolsk biskop av Stockholm. Biskopen som nettopp har gjennomgått en farlig hjerneoperasjon, ba like før han ble operert om å få tre tilbake.

Som administrator til en etterfølger er utpekt er valgt pater Paul Glogowski, SDB.

Vil
De
høre
en
katolsk
mening?

Så les
St. Olav
hver
14. dag

Dette hendte Kristi Himmelfartsdag: Været var kaldt, det småregnet og blåste. Gatene var øde. Klokken var omtrent kvart på elleve om formiddagen. Tøyenstrøket.

Utenfor en kolonialbutikk sto en gammel mann og så seg forundret rundt. Det var noe som ikke stemte.

Jeg så at han prøvde å snakke til meg, stanset.

— Hva er det som har skjedd nå da? spurte han og glante litt fortvilet rundt. — Butikken er stengt.

Han hadde antagelig stått utenfor der en god stund i sin slitte jakkedress. Så frossen ut.

— Det er helligdag forklarte jeg.

Stemmen hans fikk med en gang en undrende klang, akkurat som om han aldri hadde hørt om noe slikt, i hvert fall ikke på en torsdag:

— Helligdag?

— Hmm.

— Det er Himmelfartsdagen, sa jeg, som om jeg trodde at alle holdt styr på slike ting, ennsi husket at de hadde hørt om det før.

Jeg er ikke lenger sikker på om den gamle fyren husket navnet. Han hadde bare det enkle for seg at han skulle i butikken.

— Himmelfartsdagen? sa han, nesten fortørnet. Jeg så at blikket hans gled opp til butikkskiltet hvor det sto MARTINSEN, eller MARKUSEN, jeg har glemt det.

— Himmelfartsdag? gjentok han skeptisk og så på meg og på skiltet igjen. Var det derfor Martinsen eller Markusen ikke hadde åpnet?

Jeg fortet meg videre, men tenkte fortsatt på ham en god stund. Gjør det av og til fremdeles. Han var gammel og antagelig det vi kaller for en kirkefremmed, og hans høyeste ønske var å få i stand en liten handel.

NKKF

Arsmøtet i Tromsø i Norges katolske kvinneforbund har valgt Peggy Bruce til ny forkvinne.

K.G.J.:

Hos søster Ina i

Møte med norsk novise i fransk trappistkloster

«Alleluia! Kristus er oppstanden. Alleluia!» Et kor av klare, jublende kvinnestemmer fyller det lyse kirkerommet. En lesning følger: «Streb etter de ting som er der oppe, hvor Kristus sitter ved Guds høyre!» Fra min plass ser jeg noen søstre i folderike, hvite gevandter, og middelalderens karakteristikk av munkers og nonners liv som «det englelike liv» melder seg ubedt. Denne første kontakt med trappistnonnene i Laval i Nord-Frankrike gir inntrykk av noe nesten ujordisk, noe utenfor tiden, og jeg undres på hvordan klosterets norske novise, Ina Andresen, som nå har vært her i mer enn to år, opplever sitt liv..

I mitt stille sinn repeterer jeg det jeg vet om trappistene, en gren av cistercienserordenen som igjen er utgått fra benediktinerne. Det er et av Kirkens strengeste ordenssamfunn og de som trer inn der, trekker seg virkelig tilbake fra verden. De må være forberedt på et til det ytterste enkelt og nøysomt liv — et kosthold uten kjøtt og fisk, sparsom fying, en døgnrytme som virker umiddelbart skremmende på et moderne B-menneske. Søstrene her står opp klokken fire om morgenen, og timene frem til sengetid ved halvni-tiden om kvelden er likelig fordelt mellom bønn og arbeid, omkring fem timer av hvert. Det er et liv i ensomhet og taushet, et liv helt vendt mot det eneste som betyr noe — Gud.

Under en omvisning får jeg vite litt mer om klosteret. Huset som søstrene bor i, ble bygd i 1850-årene, så

den som venter seg skumle, middelalderske klosterganger, går temmelig forgjeves her. Alt er enkelt, men lyst og vennlig og vitner om god smak og skjønnhetsglede. Til tider har klosteret huset over hundre søstre, men hver gang kommuniteten ble for tallrik, har de grunnlagt nye klostere, ikke bare andre steder i Frankrike, men også så langt borte som i Japan og Kamerun. I dag er det omkring 70 søstre i Laval, og av dem er det

mange unge. Fra et vindu ser vi ut over den velstelte haven og markene, og jeg får vite at klosteret er så å si selvforsynt med mat. Eiendommen er på 20 hektar, og der er det plass til å dyrke både frukt og grønnsaker, poteter og korn.

Sammen med Ina besøker jeg husets to hovedinntektskilder, ysteriet og grisehuset. Enda det er søndag, møter vi en del søstre, som hilser smilende og vennlig, men taust. Er det ikke noe

Laval

som må sies, er det ingen grunn til å bryte stillheten med snakk. Stundom ser jeg likevel at praten kan gå temmelig livlig — på fingersproget. Ina har med sakkunnskap forklart meg osteproduksjonen, for det er der hun har sitt arbeid. Men hun forteller at hun har god tid til studier, og at hun dessuten lærer å spille orgel. Vi finner oss en krok i haven der vi kan snakke sammen uten å forstyrre noen, og jeg kan ikke la være å spørre Ina om hvordan hun kunne finne på å bli trappistnonne. Det må da være et uvant liv for en livsglad, ung norsk pike. Jeg vet at hun under et besøk i Laval for noen år siden fikk en følelse av at her og ingen andre steder var hennes plass, men likevel — å følge en slik impuls betyr noe av et oppbrudd.

Ina smiler og tygger litt på spørsmålet og sier så, litt nølende: — Det er ikke lett å gi noe svar... Det er å ta en sjanse, ikke sant, å følge sitt hjerte og oppdage konkret etterpå at det var riktig. Jeg var klar over at det var galskap, fornuftsmessig sett, men jeg bare følte at jeg ikke kunne gjøre noe annet. Det var et kall fra Gud som har vist seg etter hvert å være riktig, men jeg kunne ikke vite på forhånd om det ikke var min fantasi som løp av med meg.

— Hva er du mest glad for her, eller er det noe du er blitt skuffet over?

— Skuffet er jeg ikke blitt. Svaret kommer raskt. Det jeg er mest glad for... jeg tror det er å oppdage at man kan leve et virkelig kristent liv

her, et liv som er en hjelp til å forskyve sentrum fra meg selv, til å sette Gud i sentrum i livet mitt — bort fra et egosentrisk verdensbilde der det er meg som er solen og verden rundt meg planeter, til et verdensbilde der Gud er sentrum og alt blir satt på sin rette plass. Også rent menneskelig føles det som et riktig liv — man lever det vesentlige.

Og Ina ser ut som hun er hjemme her og trives. Etter to års klosterliv har hun ikke mistet gløden, tvert imot. På mitt spørsmål om det kan være noe i et kloster med sytti søstre som lever i stillhet, svarer hun bestemt:

— Det er et veldig, veldig konkret menneskelig fellesskap her. Jeg tror vi kjenner hverandre stort sett bedre enn mennesker som snakker mye sammen. Med ord kan man dekke over så mye, men når man lever sammen hele dagen, nytter det ikke å skjule hvem man er. Vi lever på det som er vesentlig, og det store ved fellesskapet er at det virkelig er et liv i gjensidig kjærlighet, som menneskelig sett er umulig. Dersom det bare var bygd på menneskelige verdier, ville det ikke holde. Veien til Gud går gjennom fellesskapet med de andre. Man kan si at man elsker Gud av hele sitt hjerte, ha det i munnen, men det er i livet med de andre kvaliteten av vårt liv med Gud viser seg.

— Dette er jo et hardt liv. Hva synes du har vært vanskeligst?

— Ikke noe spesielt, svarer Ina og føyer raskt til: Men jeg er jo bare novise ennå.

— Vil det si at dere ikke blir kastet rett ut i trappistlivet i all dets strenghet med én gang?

— Nei, særlig novisiatet er en forberedende prosess. Man har en to-tre år, men så blir det strengere.

Jeg spør om hun ikke tror det kan bli vanskelig å ikke ha noe direkte apostolat. Ina forsikrer at hun helt mangler den gaven som trenges til et apostolisk kall. Så ler hun og sier muntert: — Jeg tror jeg tjener menneskeheten best ved å tie, faktisk.

Karin Gullerud-Johansen O.P.

«En skole i kjærlighet»

Av KARIN GULLERUD-JOHANSEN O.P.

Under mitt besøk i Laval fikk jeg også snakke med abbedissen, moder Véronique Deelbarre. Hun er en dame i begynnelsen av femtiårene, ungdommelig, åpen og enkel. Hun svarte mildt og fredelig og gjennomtenkt på alle mine spørsmål, og av hennes mange kloke ord i løpet av vår samtale noterte jeg blant annet følgende:

— Vi bruker nodig betegnelsen kontemplativt liv om vårt liv, for alle kristne er kalt til kontemplasjon. Vi foretrekker å kalle det monastisk liv, for det går på formen. Det er ikke noe annet enn en spesiell form for kristenliv, der man ønsker å gjenfinne den likhet med Gud som gikk tapt ved synden. Det er et kristenliv der man bruker de midler tradisjonen har gitt oss — askese, bønn, disiplin, selvbeherskelse, men det er enda mer en måte å leve Kristusmysteriet på — i liturgien, i et enkelt liv, i arbeidet, i nestekjærligheten, i fattigdommen. Det er kristenlivets dype enkelhet levd i en bestemt form.

— Vår livsstil er enkel, men normal. Meget er bestemt av fattigdommen. Man kan ikke si at vårt liv er hardt. Det er strengt, men det er ikke hardt og krever ikke usedvanlige fysiske krefter. Først og fremst er det svært enkelt, for å fri oss fra en mengde ting som hemmer oss, for å bringe oss fred og gjøre oss frie til et liv i nestekjærlighet. Hovedsaken er ikke de fysiske, materielle krav dette livet stiller, men de åndelige.

(Forts. neste side)

«Anve

Dominikanerpater Ellert Dahl holdt en preken den 6. søndag i påsken som vi har lyst til å gjengi. Tekstene var fra Apostl. gj. 10, 25—38, Joh. 4, 7—10 og Joh. 15, 9—17:

I messens tekster tales det igjen meget om kjærligheten. Johannes lar Jesus si at det i virkeligheten bare er én kjærlighet: Den som kommer ovenfra, fra Gud. Det er kjærligheten som Faderen elsker Sønnen med og som vi, i Sønnen, innlemmes i. «Mine kjære», sier han, «la oss ha kjærlighet til hverandre. For kjærligheten springer ut fra Gud og enhver som

«En skole i...

(Forts. fra forrige side.)

Det er kjærligheten som er hovedsaken — det skal være en skole i kjærlighet.

— «Det englelike liv» — et uttrykk som svarte til et tema i tidligere tiders åndelige litteratur. Vi bruker det ikke lenger, men det vil si et liv der man synger Guds pris, et liv i bønn. Det er ikke nok å bruke mye tid til bønn, det gjelder å leve i bønn. Det er en holdning, et nærvær som har sin rot i regelmessig bønn, personlig bønn eller korbønn, men som går langt ut over den. Men denne holdning springer også ut av et liv i gjensidig tjeneste og kjærlighet. Alt utgjør en helhet.

I så tradisjonsmettede omgivelser er det umulig ikke å komme inn på forholdet mellom tradisjon og fornyelse. Moder Véronique sier:

— Her i trappistklosteret søker vi å fri oss fra alle disse kategoriene, som gammelt og nytt. Vi søker ikke det som tilhører tradisjonen eller det som er nytt. Vi søker det som er sant og ekte, det som svarer til virkelige verdier i bønn, fellesskap osv. Men ofte finner man en mengde rikdommer i tradisjonen. Den må bare ikke forveksles med det som er stivnet. Tradisjonen er en overlevering, og den blir mottatt av mennesker som har forskjellig miljøbakgrunn, kultur og temperament. Vi sier ja til tradisjonen, men man må for all del ikke stanse livet.

Søstrene i Laval kommer fra svært ulike sosiale miljøer, noe som etter hvert utjevnes og glir i bakgrunnen. Mange av dem har en god yrkesutdannelse, men i klosteret kan de ikke regne med å få bruk for den. Abbedissen sier om dette:

— Livet i et trappistkloster er noe absolutt, et liv der man søker Gud. Vi foretrekker at de unge som kommer til oss, har en utdannelse, har

arbeidet og stått på egne ben. Det er viktig at de vet de hadde muligheter for å lykkes, for å utfolde seg rent menneskelig. Når de trer in her, vet de da helt fra begynnelsen av hva de gir avkall på, de vet at i forholdet til Gud søker man noe annet enn å realisere seg selv som menneske. Man kan få gjort det også, men det er noe man får attpå, dersom man gir seg helhjertet til Gud og sine medsøstre. Det er de hundre fold Evangeliet taler om.

— Vårt liv er nok et liv avskåret fra verden, men det er ikke en flukt fra menneskelivets kår. Vi leser aviser og følger med i alt som skjer, for alt som angår menneskene, angår oss. Det nytter ikke for de unge å søke hit fordi de er redde for livet eller ønsker et tilfluktssted.

— Grunnlegge et kloster i Norge? Utelukket er det ikke, men tiden er ennå ikke moden. Vi har ikke de elementer som trenges og dessuten er det ikke vi som kan ta initiativet. Vi kan bare svare på et behov, et ønske.

Ellert Dahl:

«Endt kjærlighet»

elsker er født av Gud, for Gud er kjærlighet!» Tilslutt sier han at ikke bare kan vi elske hverandre, men vi skal gjøre det. Det er ikke valgfritt, det er et spørsmål om vi synes vi evner det eller ikke. Det er et bud. «Dette er mitt bud: At dere skal elske hverandre, slik som jeg har elsket dere.»

Dette er strenge ord; vakre ord også. Det er ord som står sentralt i det kristne budskap. Men kanskje skal vi være tilgitt om vi synes at de kan være vel urealistiske ord!

Det kan tales vel og meget om kjærlighet — også i kirken. Også der kan det gå inflasjon i ord, og alle vet at det er lettere å tale om kjærlighet enn å praktisere den. Ord om en så ren og gudgitt kjærlighet fortoner seg lett noe uvirkelig når vi tenker på de daglige forhold vi lever under. Elske hverandre? — Jo, det var av og til godt om vi evnet å holde fred med hverandre. Bør vi ikke være realistiske og kjenne vår egen temmelig begrensede evne til å elske og bli elsket? Når det kommer til stykket, hvordan klarer vi å elske den, og den — konkrete mennesker som vi omgås med i det daglige?

Her, allerede ved utgangspunktet, trenger vi å oppklare en misforståelse. Den går igjen ofte nok når det gjelder forholdet mellom Gud og oss mennesker. Misforståelsen går ut på at Gud og alt som kommer fra ham er åndelig; så åndelig, så høytliggende at vi slett ikke kan nå opp til det. Det er så rent høyt hevet over vår jordiske verden. Skulle vi elske hverandre som Gud elsker oss, da måtte vi elske hverandre som engler; vi måtte være så gode og rene. . . Og vi er ikke engler, vi er jordiske, sansefulle skapninger; vi er ofte onde. — Likeledes, når vi hører at vi med då-

pen har mottatt Guds Hellige Ånd og er blitt hans barn, forstår vi det ofte slik at det bare er from tale, vakkert billedbruk eller spørsmål om en mer religiøs indre innstilling. Vi kan likesom ikke tro at vi, med Kristus, Sønnen, også er blitt Guds sønner og har fått en Far i himlene, som skal gi oss det vi ber om. Vi tror ikke på hans fars-kjærlighet som omfatter oss slik vi er, og som går inn i vår tilværelse.

Kjærligheten fra Gud, den er konkret. Han elsker oss på vårt plan, ut fra våre forutsetninger, men med sin kjærlighet. Det er — fordi livet vårt er slik — en lite opphøyet og romantisk kjærlighet. Når Jesus kommer menneskene i møte, er det ikke med de opphøyde ord, ikke med de dype følelser og stemninger. Han viser sin kjærlighet i handling: Et trøstens ord som gir håp, et tilgivelsens ord som forandrer et liv, et ord til helbredelse som gjør et menneske friskt. Kjærligheten, den viser Gud ved den handling som heter inkarnasjonen, og som innebærer at Gud er blitt menneske, dvs. at han er gått inn i vårt liv og har delt hele vår tilværelse, også smerten.

«Slik har Gud åpenbart sin kjærlighet for oss, ved å sende sin enbårne sønn til verden og slik gi oss livet ved ham». Og Jesus sier også med henblikk på sin død på korset: «ingen har større kjærlighet enn den som gir sitt liv for sine venner.» Og endelig — og det er kanskje her vi føler hans kjærlighet allermest som eksempel for oss — han kommer ikke bare for sine venners skyld, han kommer også for fiender, han kommer for å lege de syke, oppreise synderne. Med andre ord, hans kjærlighet når oss der vi er og slik vi er, med alle våre begrensninger, med vår

synd og vår fattigdom. Det er ingen kjærlighet bare for de gode, den er der også for de andre, ja, kanskje nettopp for oss som så lite fortjener den. «Kjærligheten er altså dette: Ikke at vi elsket Gud — men at han elsket oss og sendte sin sønn som sonoffer for våre synder.»

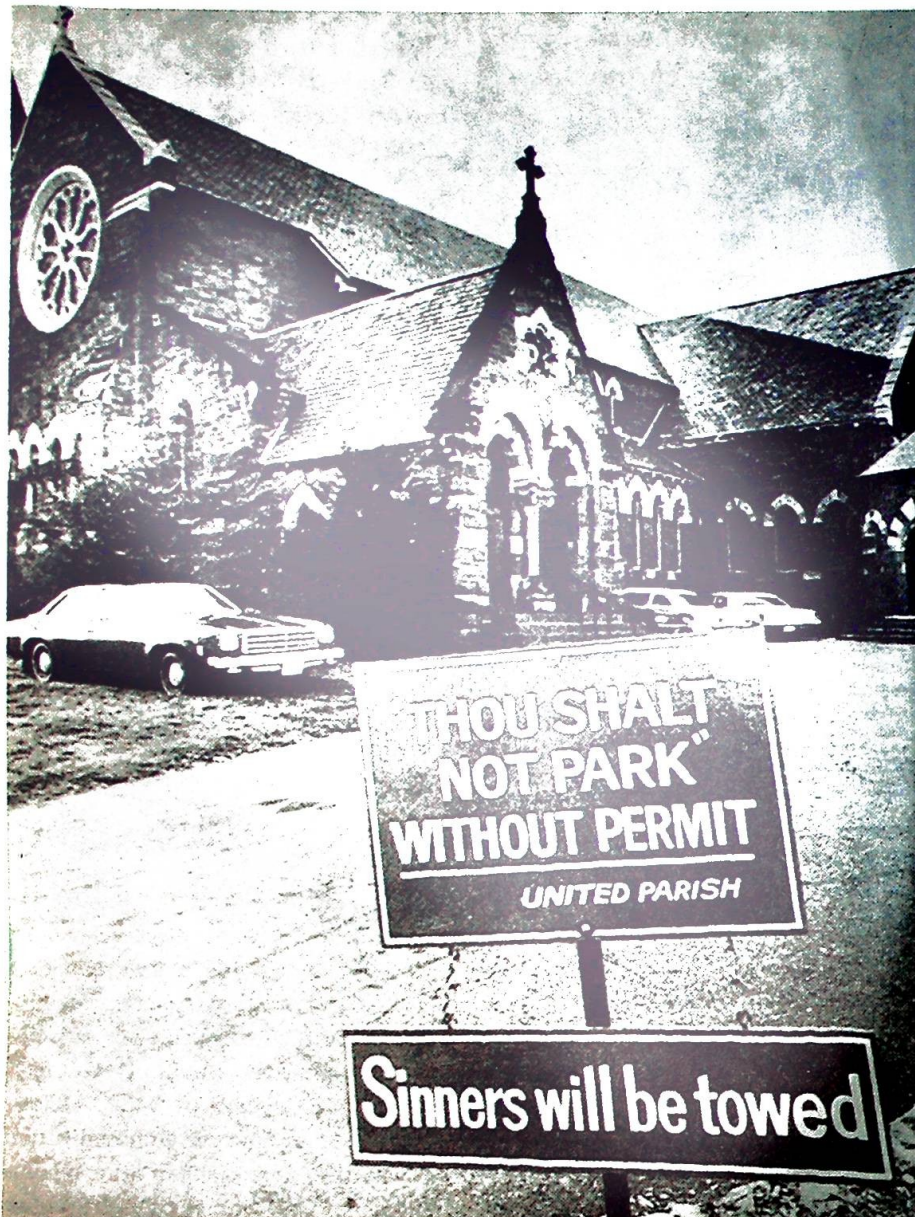
Når vi derfor skal lære av Jesus å elske hverandre slik han har elsket oss, da er det ikke meningen at vi skal søke en form for ideal-kjærlighet. Livet og menneskene slik de er, det er Gudskjærlighetens skole. Det kan være et ekteskap — livet igjennom — mellom to mennesker som er tross alt meget forskjellige. Det kan være samlivet innenfor en familie, som aldri er noen idealfamilie. Det kan være samarbeid på arbeidsplassen med tilfeldige mennesker. Der, overfor mennesker som er annerledes enn vi, og som eier sine skrøpeligheter og skarpe kanter som vi, skal vi øve oss i kjærligheten. Nettopp da er den guddommelig.

Legg merke til hvordan Paulus når han taler om kjærligheten, viser dens storhet i enkelheten, i det realistisk daglige. Det er utholdenhetsdyder han nevner, ikke de store følelser, de spesielle evner som kunne flytte fjell eller gi sitt legeme til bålet. «Kjærligheten», sier han. «er langmodig, den er velvillig, den kjenner ikke misunnelse. . . Den blir ikke heftig eller bitter. Den gjemmer ikke på andres ondskap. Den gleder seg aldri over urett, men gleder seg over sanheten. Alt kan kjærligheten bære, og dens tro, dens håp og dens tålmodighet kjenner ingen grense.»

Kjærligheten tåler alt. Den er til bruk. Den er slitesterk. Det er en kjærlighet som skal bære oss gjennom livet og inn i himmelen. Den er langt fra filmletteret.

Når vi en gang får øynene opp for hvordan kristenkjærligheten gir seg uttrykk — ikke først og fremst i de vakre, overnaturlige følelser, ikke spesielt i en lukket vennekrets' vernede sfære, ikke særlig i vekkelsesgruppens opplevde broderskap —

Forts. neste side.)

Ved en kirke i England står det på et skilt: «Eder må ikke parkere uten tillatelse. — og like under: «Syndere vil bli tauet bort.»

«Anvendt kjærlighet»

FORTS. FRA SIDE 177

men der vi er: Praktisk, klartseende, effektiv og utholdende, da vil vi kanskje også forstå at vi faktisk allerede elsker og elsker mer enn vi tror. Det med en kjærlighet som ikke nødvendigvis består i en så levende sympati for alle mennesker, men som i hvert fall tåler også dem vi har vanskeligst for å klare. En kjærlighet som opp-

fyller hvordagens plikter. En kjærlighet som kan lytte til en annen. En kjærlighet som har mot til å si til et annet menneske en eller annen ubehagelig sannhet som han trenger for sitt beste. En kjærlighet som overvinner egne sårede følelser og begynner på nytt. En kjærlighet som kan tilgi og glemme. En kjærlighet

som ikke vil binde og eie en annen, men som frigjør.

Det er med en slik kjærlighet «til alle slags bruk», som slett ikke er «fin», men som møter menneskene slik de er og løser oppgavene slik vi møter dem, at vi best uttrykker Den hellige ånds nåde. Dess mer inkarnert, dess mer guddommelig.

Jean-Marie Domenach, redaktør av det franske tidsskrift ESPRIT, har i et foredrag for en gruppe biskoper forsøkt å analysere den europeiske kultursituasjon i dag. Det er den de kristne lever i, og de må være klar over den når de vil prøve å bringe Evangeliets verdier videre til andre. Domenach går ut fra en definisjon av Europa som Stanley Hoffmann har gitt: «den verdensdel som stiller spørsmål til livet». Fra den gresk-romerske oldtid har Europa arvet spørsmålet om mennesket, fra jødedommen har den fått spørsmålet om Gud, sier Domenach, som mener at disse to spørsmål som er særegne for europeisk kultur også utgjør dens storhet. Men i dag er det grunn til å spørre om denne kultur ennå finnes, hevder han.

Jean-Marie Domenach slår fast at denne «humanistiske» kultur ble rystet i sine grunnvoller allerede av første verdenskrig og derefter av de totalitære regimer. Men etter hans mening er det først og fremst industri-samfunnets seier som har dømt den av med livet. Fra det 19. århundre av

K.G.J.:

ROPA I DAG

begynner den klassiske kultur å tape terreng i forhold til den tekniske viten. Over hele verden kan man se at der hvor teknikken går frem, går ordet tilbake. De tradisjonelle uttrykksmidler, i skrift og tale, viker plassen for massemediene der bildet dominerer, sier Domenach, som videre påpeker:

Det er nettopp når de kulturelle tradisjoner går i oppløsning at kulturen blir viktigere, mer nødvendig. Folk forlanger undervisning, for livet i et teknisk miljø krever stadig mer kunnskap etter hvert som verden blir mer komplisert. Men samtidig svekkes de normer som omgav livet, holdepunktene forsvinner. Derfor må man uten stans og i uforutsette situasjoner oppfinne nye måter å oppføre seg på. Kulturbegrepet har følgelig en tendens til å utvide seg for å kunne svare på disse mangfoldige behov.

På den annen side, sier forfatteren, blir kulturen mer og mer en produktionsfaktor i dagens samfunn, økonomisk og sosialt. Mai-opprøret i Frankrike i mai 68 viste forøvrig at en stat vakler når dens kultursystem blir angrepet.

TIDENS NØKKELDOR

Dagens kultursituasjon er preget av en økende motstand mot den klassiske arv, hevder Jean-Marie Domenach. Det blir stadig vanskeligere å overlevere tradisjonen til de unge. Humanismens verdier blir ikke lenger godtatt som før i tiden. Ofte blir de motsagt, men enda oftere vekker de ikke engang interesse. Det kan være tegn på at andre verdier er i emning, men for

øyeblikket er det nektelsen som dominerer, sier han og siterer den franske forfatter André Malraux: «For første gang i historien begynner en generasjon sitt liv uten å være bundet av noen verdier.»

Et av nøkkelordene for denne generasjonen er typisk nok *u a v h e n g i g h e t*. Den vil være uavhengig av tidligere slekters tro og adferd. Enhver institusjon blir følt som en undertrykker, enhver autoritet som en vilkårlig tyrann. Vi lever i «frigjøringenes» tid, men ikke i frihetens, for man er imot alt som kreves for å skape en fornøftig frihet. Det er en dyptgående drift mot en idealstat der nødvendighet og tvang ikke lenger finnes, sier Jean-Marie Domenach som mener at dette henger sammen med det krav på *u s k y l d* som preger vår kultur, enten man nå søker den hos den primitive eller hos borgeren av en utopisk revolusjonær stat. Renessansen etterlignet, sier Domenach, vår tid setter sin ære i å begynne. *S k a p e r e v n e*, det er enda et av tidens nøkkelord. Men meningen med og verdien av alle

disse nye «skaperverk», trer ennå ikke klart frem. At man forkaster normer og arv svarer dypst sett til en motvilje mot å la seg stenge inne i en skjebne og en rolle.

Jean-Marie Domenach mener at denne dyptgripende omveltning ikke bare kaller på fordømmelser. Å forkaste normer og grenser skaper nok en uklar og usikker situasjon, men det fører også til at forholdet mellom mennesker blir bygd på brorskap og ikke på autoritet, og det muliggjør en virkelig samtale. Det han derimot finner urovekkende, er at stadig færre vil binde seg for lengre tid, enn si for hele livet, for man vil se alt, vite alt, prøve alt. *N y s g j e r r i g h e t e n*, som den tyske filosofen Heidegger for 40 år siden erklærte for vår tids største fare, den vinner over eftertanken og konsentrasjonen, sammen med bildet, som får en stadig sterkere stilling i massemediene.

Nysgjerrigheten er også en mektig stimulan i forbrukersamfunnet, hevder Domenach, som mener at faren for den nye kultur ligger i at en kultur uten faste verdier, uten bestemte former, er en kultur som lett kan forvandles til en forbruksgjenstand. Vi står overfor et valg, sier han: Enten blir kulturen mer og mer et sted der bevisstheten skjerpes og meninger brytes, eller den blir oppslukt av industrisystemet og går over til å være en produksjons- og forbruksgjenstand, eller enda verre — et redskap til manipulering og ensretting i maktens og de herskende klassers tjeneste.

Forts. side 182

Den nordiske valfart til Lourdes

26. august til 2. september 1976

8 dages flyrejse med fuld pension

Pris: Kastруп/Lourdes tur-retur, hotel MADONNA . . dkr. 1 880,—
Særpris for syge og handicappede på «Accueil N-D» dkr. 1 250,—
Læger, sygeplejersker, samarititter medfølger.

Valfartspræst: Pater G. GOMMANS C.M.
Program og tilmeldelser: VALFARTSKOMITEEN
Barsehøj 25, DK 2900 Hellerup.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLEDAGER		Stille messe	Høy-messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> Akersveien 5 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.:	19.00	—
	sønd.:	9.30	11.00
		19.00	—
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00	11.00
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355		11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587			9.30
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209		8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10		9.00	11.00
			19.00
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19		8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168		8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751		8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195			
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 255			11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , lörd.: Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550 sønd.:		18.00	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		9.00	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 41 038		—	
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35		8.30	10.45
		19.00	9.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534		8.30	10.45
		9.30	
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		9.00	11.00
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> . Prinsensgt. 2a2		8.45	11.00
Biskopen og prestegården, tlf. 21 214		19.00	—
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670		6.15	—
KRISTIANSUND N: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779		8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467		8.30	11.00
ALESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558		8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vor Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604		19.30	11.00
<i>St. Elisabethsøstrene</i> , Mellomvn. 47, tlf. 81 783		8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 81 487		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikal kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)		19.00	11.00
		8.00	
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501		8.00	10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82			18.30
SELFORS: <i>Vår Frolsers kirke</i> , Skipper Nilensgt. 21, tlf. 52 072			11.00

Fra katolsk presse

■ En viktig rapport er offentliggjort i London. Den handler om rasediskriminering og undertrykkelse i de sydlige deler av Rhodesia og to institutter står bak den og garanterer for innholdet: Den internasjonale juristkommisjonen og Catholic Institute for International Relations.

Rapporten slår fast at over 100 000 sorte innbyggere av Rhodesia med makt er flyttet fra sine hjemsteder og landsbyer av Smith-regimet og at myndighetene i stigende grad bruker tortur. Man har videre grunn til å frykte for at flere hundre tusen mennesker som tilhører forskjellige gamle stammer og samfunn i landets grensestrøk står for tur til å bli flyttet til såkalte «beskyttede områder». Tusener har mistet alt de eier under flytningen til landets indre.

Mange farvede er brutalt skutt ned under de utgangsforbud som er satt i verk.

De kristne kirker i Rhodesia har samtidig offentliggjort detaljer om hensynsløs brutalitet, bl. a. med elektriske sjokk, mot omkring 600 innflytelsesrike sorte borgere.

■ Erkebiskopen av Hanoi, Joseph Marie Trin Nku-Khue var en av de to som ble utnevnt til

kardinal *in pectore* av paven (se forrige nummer av bladet.) Han er Vietnams første kardinal, og hans navn ble holdt hemmelig til like før paven skulle foreta den høytidelige utnevnelsen av de nye kardinaler i Vatikanet. Man ville antagelig på denne måten gjøre det mulig for Nku-Khue å komme til Rom uten altfor mye oppstuss, sier en observatør.

Hvordan
abonnerer
De på
ST. OLAV?

Send et kort
med navn og
adresse til
St. Olav's
ekspedisjon,
Akersveien 5,
Oslo 1.
Merk kortet
«Ny abonnent».

Kontingent
betales når De
får et girokort.

Ett år på Caritas-Hospitset

Det første års drift av Caritas-Hospitset i Oslo, gjennomgangsboliger for flyktninger og fremmedarbeidere, har stort sett vært tilfredsstillende og har svart til sin hensikt.

I perioden har hospitset hatt ialt 250 gjester, derav har 15 vært kvinner og 10 barn. En gjest har bodd der fra starten av, 9 har bodd der mer en 6 måneder. Belegget har gjennomsnittlig vært på noe over 90 %. 23 nasjoner har vært representert blant gjestene hvorav pakistanerne har utgjort den største gruppen. 29 av gjestene har vært flyktninger, resten fremmedarbeidere. Tre gjester reiste uten å betale. Det utgjorde et tap på ca. 900,— kroner.

I samarbeid med Friundervisningen har det vært forsøkt å gi norskunder-

visning på stedet. Det begynte bra, men dabbet såpass av etter noen måneder at Friundervisningen fant ikke å kunne fortsette. Et nytt forsøk vil bli gjort til høsten.

Det er anskaffet et bibliotek med bøker på aktuelle fremmede språk, foreløpig på engelsk, polsk og jugoslavisk foruten norsk. Et av oppholdsrommene er blitt omgjort til trimrom med bordtennis og mulighet for andre aktiviteter.

I løpet av det første års drift har det kun forekommet ett graverende tilfelle av uro (alkohol og knivfektning). Det var aldri nødvendig å tilkalle politiet, eventuelle tilfeller av mindre uro ble ordnet på stedet.

Hospitset har hatt endel ekstraordinære utgifter med reparasjoner

og utskiftning av eldre deler av sanitæranlegget og elektriske installasjoner. Påbud fra Brannvesenet, Lysverkene og Helserådet er alle blitt utført.

Med hensyn til økonomien har vi de beste forhåpninger om at hospitset skal bære seg og regnskapene balanserte.

Tatt i betraktning det noe problematiske belegg, spesielt ansamlingen av en rekke forskjellige nasjonaliteter under ett tak, må en si at driften har gått over forventning bra, gjenomtrekken har vært tilfredsstillende, og hospitset har uten tvil hatt en misjon i vårt bysamfunn.

For styret,
J. MOSCICKI
Bestyrer.

Gavebøker De kan få hos oss:

Kjellin: Russiske ikoner i norsk og svensk eie, kr. 235,—

Ranheimsæter: De fire Evangelier, kr. 138,—

Kjærlighetens Evangelium, kr. 150,—

Der Mann aus Galilea, kr. 350,—

Norwegische Stabkirchen, kr. 54,—

Norwegian Stavechurches » 54,—

Andre bøker fra lager:

De Apostoliske Fäderna kr. 44,50

Augustins Bekjennelser, kr. 30,—

Frans av Assisi: Solsangen, overs. av Carl Fr. Engelstad, kr. 30,—

Bernanos: Underet i de tomme hender, kr. 9,50

André Louf: Teach us to Pray, kr. 25,—

Neues Glaubensbuch, kr. 91,50

OBS! I sommertiden stenger forretningen kl. 13.00 om lørdagene.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48

Åpent kl. 9-16, lørdager kl. 9-13

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården	}	Arendal
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Bergen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Hammerfest
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke		
St. Mikals prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Hønefoss
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeths Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Lillestrøm
Bispegården		
St. Olavs Kirke,		
Bispegården		
St. Olavs Kirke		
St. Olavs Prestegård	}	Tønsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

Europa i dag

Forts. fra side 179

Jean-Marie Domenach sier at han forstår dem som overfor det simple, uanstendige og betydningsløse som ofte preger denne massekulturen, er fristet til å lukke seg i et forsvar av kulturarven og forfedrenes sprog. Men han tror ikke det er den rette vei. Noe er i ferd med å dø i Europa, og det kan ikke mer vekkes til live, sier han. Og bak det lettvinde og utfordrende i dagens kultur, bak mot-kulturens protester, aner han at et nytt eventyr begynner. Europa setter i dag mer på spill enn noen sinne før, men det åpner også for nye muligheter, hevder Domenach. Og for å vise hva han mener, gir han en kort oversikt over kulturutviklingen i Frankrike siden annen verdenskrig. Her finnes etter hans mening tendensene i europeisk kultur i forsterket form.

GUDS DØD OG MENNESKETS DØD

Den eksistensialisme de franske forfattere Camus og Sartre skapte, var en humanisme. Overfor Gud hevdet den menneskets frihet, den kritiserte det bestående, men ut fra en menneskelig plan, en mening. Femten år senere, omkring 1960, var situasjonen forandret. Den mistillit eksistensialistene nærret overfor alt uekte, var blitt vendt mot mennesket selv, dets frihet, evne til å tale og handle, sier Domenach, og han fortsetter: I kunsten hadde dette begynt langt tidligere, og omkring 1950 kunne forfatteren Samuel Becket si: «Jeg eksisterer ikke, det er en kjent sak.» Denne nye meningsløshet som betyr at mennesket som vesen ikke lenger eksisterer, den finner sitt vitenskapelige og teoretiske uttrykk i strukturalismen.

Filosofen Nietzsche bekjentgjorde «Gud død». Mennesket er i sin tur i

ferd med å «dø», etter Gud, sier Domenach. Dets bilde forsvinner gradvis fra vår kultur, som det forsvinner fra et økonomisk og politisk system der massene, byråkратиene og kjempemaskinene har makten.

Jean-Marie Domenach påpeker at ateismen til nå har beveget seg innenfor den tradisjonelle europeiske kultur. Den var uttrykk for menneskets kamp med en gud som stjal hans verdier, hans frihet. Nå fremtrer for første gang en ateisme som ikke kaster bort tiden med å bekjempe Gud, men ved å gå til angrep på mennesket selv ødelegger den muligheten for bildet av en Gud som gjenspeiler og garanterer mennesket som handlende person. Like til nå kunne selv et avkristnet Europa gjelde for kristent i den grad det hevdet de humanistiske verdier som har sitt opphav i kristendommen. En følge av dette er at ateisme og kristendom skifter roller, hevder Domenach. Mens ateismen blir antihumanistisk, prøver kristendommen mer og mer å påta seg forsvaret av verdiene og friheten. Den blir humanistisk, og det er både betydningsfullt og løfterikt. Det kan hjelpe kristendommen til igjen å innta sin plass i hjertet av den europeiske kultur, og Kirken til å bli en slags midler av det splittede Europa. Domenach erklærer at han er slått av at denne antihumanismen oppstår i de rike land, mens de fattige og undertrykte fortsetter å se på humanismen som et håp om befrielse.

Humanismens krise er uttrykk for en dyptgående tvil på de trossetninger som siden slutten av det 19. århundre hadde inspirert de tekniske samfunnsutvikling, heter det videre. Etter konsentrasjonsleirene begynner man å begripe at mennesket er i stand til å tilintetgjøre menneskeheten, ikke bare

i et anfall av galskap, men ganske enkelt ved å bruke sin tekniske makt i det daglige. Til nå hadde man trodd at mer viten ville gi mennesket mer makt og dermed større lykke og frihet. Det kan man ikke lenger tro, og fremskrittskrisen gjentar på det politiske plan kunstens og litteraturens protest mot det hovmod Vestens menneske har vært besatt av.

Men Jean-Marie Domenach påpeker at i grunnen har europeisk kultur aldri vært så tro mot seg selv som nå da tvilen når like til grunnlaget for dens overbevisninger. For når menneskets eksistens blir benektet, er dette menneske tvunget til å svare på disse grunnleggende spørsmål om sin identitet: Hvem er jeg? Hva gjør jeg her? Hva kan jeg gjøre? — spørsmål som omfatter både Gud og mennesket. Dette burde få oss til å slutte med de gamle, ørkesløse diskusjonene, og det burde hjelpe oss til å forstå at man ikke forsvarer mennesket mot Gud eller Gud mot mennesket, og at Guds ord borger for at det finnes en mening, på samme måte som menneskets frihet på sett og vis garanterer Guds eksistens. Jean-Marie Domenach er overbevist om at europeisk kultur snart er gjennom sin tyngste prøvelse, og han oppfordrer til troskap og åpenhet, troskap mot det man tror på, og åpenhet for det som kommer, og som virker fremmed. Han mener vi må se i øynene at tradisjonen er brutt og innrette oss etter det. Troen vil i stadig mindre grad bli overlevert av familie, organisasjoner, institusjoner. Den vil mer og mer bli et møte, heter det, og dette møte vil finne sted i den kultur som dannes omkring oss.

Vår kultur sier nei til det meste av det vi har vært vant til å høyakte, men Jean-Marie Domenach mener at det likevel kan hende at den er nærmere Gud og menneskene enn de foregående kulturer. Med André Malraux våger han derfor å anta at det 21. århundre vil bli et «metafysisk århundre».

K. G. J.

FREDRIKSTAD

EDVARDSEN & NORHEIM A/S

**Autorisert installatør
Radio og Elektrisk utstyr**

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

Ny bok

«Vi har fjernet oss fra tilværelsens kilder. Vi er blitt fremmede for oss selv. Kanskje har det aldri vært noen periode i historien da mennesket har opplevd en så dyp fremmedgjøring som vår.» Dette hevder Wilfrid Stinissen i forordet til «Den indre bønnens vei». Boken utgis på St. Olav Forlag i disse dager. Mange steder finner en imidlertid en lengsel etter indre samling, stillhet, meditasjon, bønn. Ikke minst har kristendommen her på bønnens og mystikkens område en utrolig rik tradisjon å øse av til søkende mennesker, mener Stinissen.

Stinissen forsøker å beskrive den tradisjonelle kristne bønnevei. Selv er han prest innenfor Karmelordenen, og er i sin fremstilling preget først og fremst av Johannes av Korset og Teresa av Avila. Han henviser imidlertid også til andre kristne mystikere.

Hos de kristne mystikere er bønne i alle sine former, fra den enkle, muntlige bønn til kontemplasjonens høyder, et møte med den personlige Gud. Bønne er en gave fra Gud, som manifesterer seg i bevegelse, vekst og hendelse. I enkle ord beretter Stinissen om ulike former for bønn, meditasjon og kontemplasjon. Han gir også praktiske henvisninger.

Det finnes ulike stadier og etapper i bønnelivet. Ifølge Karmelordenen er hvert menneske kalt til «fullkommen omdannelse i Gud», eller «forening med Gud». Dette betyr at det i bønnelivet er nødvendig med en utvikling fra en aktiv, meditativ og følelsespreget bønn — til en fullstendig kontemplasjon, der mennesket er helt mottagelig, bare åpen for Gud, i stille kjærlighetsfylt oppmerksomhet.

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

MALERMESTER

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

OSLO

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG
Ulvenveien 89, Økern, Oslo 5. Tlf. 67 77 83

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Stortings pl. 7 — Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24
33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD & SØN

Glads vei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

Det finnes ikke meget litteratur på norsk om kristen meditasjon og kontemplasjon. Dgså Stinissens egen munkeorden, Karmelittene, synes å være lite kjent i vårt land. Stinissens bok skulle således fylle et behov.

Wilfrid Stinissen:
Den indre bønnens vei. En inn-

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

føring i kristen bønn og meditasjon.

Oversatt av Else-Britt Nilsen.
St. Olav Forlag.

FILM

«Den sommeren jeg fylte 15 år»

Den sommeren de fyller 15 år blir for flere og flere ungdommer den sommeren de har sin «seksuelle debut». En statistikk har nylig bragt dette på det rene, og det nytter ikke å snakke om at dette er spesielt fordervet ungdom, eller at de alle kommer fra dårlige hjem. Denne norske filmen handler nettopp om en slik «debut», og la det være sagt med en gang at den ikke er noe moraliserende innlegg for eller imot tidlige forbindelser. Den er en karakterstudie, en inntrengende og vår beretning om en ung gutts møte med driftslivet. Noen av scenene vil kanskje sjokkere visse tilskuere, men uten de scenene blir bildet ufullstendig. Femtenåringen opplever sin seksuelle «debut» i en periode fylt med personlige vanskeligheter: han har nettopp oppdaget at far og mor krangler, at onkelen og tanten han besøker på landet har sine vanskeligheter, at de eldre er svikfulle, at livet er mer innfløkt enn det burde være. Ennå svinger han mellom Tarzanhefter og pornoblader, ennå kan han den ene dagen leke indianer og hvit i skauen, og den neste sitte i låven og kline med en jente. All ungdommens usikkerhet og frykt hoper seg sammen med nysgjerrigheten og lysten til en rotet knute i ham selv — og stor heder til den ganske unge Steffen Rotschild som spiller hovedrollen, både han og instruktøren har all ære av den innsatsen.

Det er altså ikke noen moralpreken dette her — heldigvis. Det er et faktum, fremlagt på en kunstnerisk fin måte (litt hakket er den, og litt for tung i mange replikker, men det er jo nærmest en nasjonalegenskap ved norske filmer), så får hver enkelt gjøre sine refleksjoner omkring dette med ungdom og sex, og den første banale selvfølgelighet anmelderen må konstatere er at her nytter det overhodet ikke med den helt strikte taburegel. Å hevde uavkortet kravet om ingen sex før ekteskapet er ikke bare urealistisk, men jeg tror direkte avstandsskapende for forholdet mellom voksne og barn. Det filmen illustrerer er en ganske annen sannhet enn kyskhetsbudets moral, som mange idag finner ubegrunnet: den erotiske opplevelse gutten har i høyet er utilfredsende. Det er ingen hengivenhet mellom de to, men en heseblesende og opplagt skuffende liten episode som så tydelig ikke svarer til forventningene. Det syndige i forholdet ligger først og fremst i at de to kan skade sine forestillinger om hva virkelig kjærlighet og hengivenhet kan bli.

Å forklare helt unge mennesker at sex blir bedre om man venter til man er voksen nok og moden nok, og godt nok kjent med hverandre til at forholdet er basert på ømhet og hengivenhet og overbærenhet og kjærlighet — vel, det er neppe lett. Det er da heller aldri sagt at det er lett å oppdra barn. Det å tviholde på et strengt puritansk adferdsmønster er

på den annen side urealistisk. Og aller viktigst er det vel å skape den atmosfære av trygghet og varme og ærlighet som gjør at femten-åringen ikke roter seg bort i en forhastet liten opplevelse han er helt umoden for, bare fordi piken i høyet har litt mer interesse for ham enn far og mor og onkel og tante. Jeg vil anbefale foreldre å se denne filmen.

PER BANG

Sommer- nummeret kommer altså den 3. juli

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning

Medredaktør: Karin Gullerud-Johansen O.P.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26

Redaktøren privat: 28 95 18

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 60 pr. år

Kr. 30 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 70

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648